

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobce: D. L., narozený dne X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25/1292, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 6. 2023, č.j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy (dále jen „žalovaná“) ze dne 14. 6. 2023, č.j. X (dále

jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“), a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 1. 2. 2023, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), neboť pracovní schopnost žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 20 %, pročež žalobce není invalidní.

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobce nesouhlasil s napadeným rozhodnutím a poukázal předně na to, že posudkový lékař žalované dospěl ke svým závěrům, aniž by konkrétně zareagoval na skutečnosti tvrzené v námitce spočívající v chronické bolesti i přes užívání analgetik, benzodiazepinů a dalších léků.
4. Žalobce dále namítal, že v posudku není rozebráno, zda X může být v případě žalobce původcem namítaných bolestí. Totéž platí ohledně nutnosti denní užívání léků na bolest, kdy není v posudku podle žalobce rozebráno, jaký vliv má pracovní schopnost žalobce.
5. Žalobce měl dále za to, že mělo dojít k posouzení dopadu léčby na pokles jeho pracovní schopnosti, což se nestalo, a posudek coby hlavní podklad pro vydání napadeného rozhodnutí je tak neúplný. Není pak podle žalobce ani přesvědčivý, když se nevypořádal s jeho námitkami. Na tomto místě odkázal příkladmo na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č.j. 4 Ads 13/2003-54.
6. Žalobce proto navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Alternativně také navrhl, aby sám soud na základě posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí rozhodl o nároku na invalidní důchod.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula platnou právní úpravu a s ohledem na namítanou nesprávnost posouzení zdravotního stavu žalobce navrhla přezkoumání zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která je příslušná k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobce pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.
8. Za stavu v době podání vyjádření žalovaná setrvala na napadeném rozhodnutí, kteréžto je založeno na objektivním, úplném zjištění a posouzení zdravotního stavu žalobce posudkovým lékařem, jehož posudek splňuje požadavky úplnosti, celistvosti a

přesvědčivosti. Rovněž tak se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi a vymezuje rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
10. Dne 1. 2. 2023 vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí, jímž pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. zamítl žádost žalobce o invalidní důchod. Správní orgán I. stupně tak rozhodl na základě posudku o invaliditě ze dne 22. 11. 2022, ve kterém posuzující lékař dospěl k závěru, že žalobce není invalidní, neboť u něj došlo k poklesu pracovní schopnosti z důvodu nepříznivého zdravotního stavu pouze o 20 %.
11. Žalobce podal dne 6. 3. 2023 včasné námitky proti prvostupňovému rozhodnutí.
12. V posudku o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 19. 5. 2023, č. j. LPS/2023/523-NR-MRS_CSSZ, vypracovaném oddělením lékařské posudkové služby žalované dospěla posuzující lékařka MUDr. D. K. k závěru, že se u žalobce jedná o pokles pracovní schopnosti pouze o 20 %. Posuzující lékařka shledala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení podle kapitoly XII. Postižení svalové a kosterní soustavy, oddíl E – dorzopatie a spondylopatie, položka 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „**vyhláška o posuzování invalidity**“), které odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti 10 – 20 %. Posudková lékařka přitom stanovila konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na horní hranici uvedeného rozpětí.
13. Na základě posudku o invaliditě v rámci námitkového řízení pak žalovaná vydala napadené rozhodnutí, ve kterém se opřela o závěry a odůvodnění shora uvedeného posudku pro účely námitkového řízení.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Rozhodoval přitom po projednání věci, ke kterému nařídil jednání s ohledem na potřebu provést důkaz přinejmenším posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.
15. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.

16. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
17. Ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb. upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně. V případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
18. Z výše uvedené právní úpravy vyplývá, že pojištěnec ve věku žalobce má nárok na invalidní důchod za současného splnění dvou podmínek, a sice že se stane invalidním a zároveň získá potřebnou dobu pojištění. Správní orgán není sám oprávněn zkoumat, zda a k jakému datu se žadatel stal, popř. zůstal, invalidním a v jakém stupni. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je tak závislé především na odborném lékařském posouzení (viz ust. § 8 odst. 7, 8, 9 zákona č. 582/1991 Sb.). Správní orgán je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek, ze kterého při posouzení nároku na invalidní důchod vychází, splňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost.
19. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
20. V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav, dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.
21. V projednávaném případě žalobce zpochybňoval závěry posudkových lékařů žalované ohledně míry poklesu jeho pracovní schopnosti, ze kterých vycházela žalovaná. S ohledem na to a s přihlédnutím k procesním návrhům stran soud nechal vypracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která soudu nakonec předložila řádný posudek ze dne 27. 5. 2024, ev. č. SZ/2024/788-PH-12 (dále jen „**posudek MPSV**“). Posudek MPSV pak soud provedl jako důkaz při jednání, když sám není oprávněn zdravotní stav žalobce zkoumat, neboť nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především.
22. Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předseda komise: MUDr. J. B., další lékař: MUDr. A. S. s odborností neurologie, tajemník: Bc. et Bc. L. J., DiS. Z posudku vyplývá, že žalobce při jednání komise nebyl přítomen s ohledem na skutečnost, že byl již předtím přešetřen odbornou neuroložkou při předcházejícím jednání posudkové komise dne 21. 11. 2023. Komise při zpracování posudku vyšla zejména z četných

podkladů uvedených souhrnně na str. 2 posudku a dále zvlášť citovaných na str. 2 - 3 posudku, dokumentace ČSSZ (PSSZ) a spisu Městského soudu v Praze včetně žaloby. Komise měla k dispozici i zdravotnickou dokumentaci předloženou žalobcem.

23. Podle posudku MPSV rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce v době rozhodné pro posouzení je stav po operaci X s přetrvávajícím bolestivým syndromem a bolestí hlavy, bez známek X, se zjištěným X s X, kterýžto komise hodnotila podle kapitoly kapitoly XII. Postižení svalové a kosterní soustavy, oddíl E – dorzopatie a spondylopatie, položka 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kterému odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti 10 – 20 %. Posudková komise přitom stanovila konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na horní hranici uvedeného rozpětí, když současně neshledala žádný medicínský důvod pro navýšení podle ust. § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
24. S tvrzeními žalobce se komise MPSV vypořádala zejména na str. 4 posudku MPSV s tím, že přetrvávající bolesti páteře a hlavy, která žalobce udává, byl subjektivní údaj nepatřící mezi posudková kritéria. Komise vyšla z objektivních skutečností, kdy bylo u žalobce prokázáno X s X. Nebyly prokázány známky X. Klinicky byla páteř v oblasti krční omezena do X a X. Na horních končetinách byla X, reflexy X a X. Nebyly přítomny X. Totéž bylo zjištěno u dolních končetin. Při neurologickém vyšetření při jednání komise dne 21. 11. 2023 vázla X o X se složkou X. Na horních končetinách byly reflexy C5-8 X, X, X a X byly negativní, X byla správná. X i X byly přiměřené. Reflexy na X byly X, nebyly zjištěny X a X jevy. Nebyly zjištěny X. Páteř byla v ose s volným předklonem. Komise dále konstatovala, že stav po X byl zhojen a stabilizován. Pohyby v X a X byly přiměřených rozsahů. X, X neměly za následek vznik invalidity. Stav po X pro X v minulosti byl stabilizován a nebyl důvodem pro invaliditu.
25. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20: „*Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).*“ Dále srovnej rozsudek ze dne 25. 1. 2019, č. j. 8 Ads 138/2017 – 40: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).*”

26. V souladu s tímto rozsudkem soud uvádí, že mu nepřísluší hodnotit posudek Ministerstva práce a sociálních věcí z odborného hlediska, neboť k tomu nemá příslušné znalosti, stejně tak nemůže odborně hodnotit ani podklady, ze kterých posudek vychází. Soud může posudek hodnotit pouze z hlediska jeho celistvosti a přesvědčivosti, přitom je nezbytné též posoudit, zda existují jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Soud shledal, že posudek Ministerstva práce a sociálních věcí požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o tom, že žalobce není invalidní (resp. že pokles pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedosáhl hranice 35 %), splňuje. Posudková komise objektivně a přesvědčivě zdůvodnila svůj závěr při posouzení procentního poklesu pracovní schopnosti žalobce. Komise rozhodovala v řádném složení, kromě předsedy komise, posudkového lékaře, byl členem též lékař z oboru neurologie, tedy z oboru souvisejícího s postižením žalobce, jež bylo nakonec shledáno jako příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z posudku je také zřejmé, že posudková komise hodnotila veškerou potřebnou zdravotní dokumentaci, kterou měla k dispozici, s tím, že žalobce sám neuplatňoval neúplnost dokumentace ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Komise rovněž žalobce objektivně vyšetřila při jejím prvním jednání, kterého se žalobce zúčastnil. Žalobce ani při soudním jednání k výslovnému dotazu soudu neuplatňoval, že by posudková komise neměla k dispozici některý z podstatných podkladů relevantní ke dni vydání napadeného rozhodnutí, zejména pak některou z lékařských zpráv. Z posudku rovněž vyplývá, že si posudková komise MPSV byla vědoma námitek žalobce, vzala v úvahu jím předložené lékařské nálezy a vycházela i z vlastního neurologického vyšetření žalobce při jednání posudkové komise dne 21. 11. 2023.
27. Posudková komise zhodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce v zásadě v souladu s posudky zpracovanými v námitkovém, resp. nalézacím, řízení.
28. Žalobce se k posudku MPSV písemně vyjádřil svým podáním ze dne 27. 5. 2024 doplněným ještě dne 11.7.2024, kde akcentoval hlavně bolest jako hlavní příčinu jeho pracovní neschopnosti. Soud proto požádal posudkovou komisi MPSV o doplňující posudek za účelem objasnění toho, zda skutečnosti uvedené žalobcem v jeho vyjádření a v jím doplněných lékařských zprávách mají vliv na závěry uvedené v posudku MPSV. Posudková komise pak soudu předložila doplňující posudek ze dne 16. 9. 2024, ev. č. SZ/2024/2108-PH-3, který soud rovněž provedl jako důkaz při jednání. Z tohoto doplňujícího posudku se podává, že vyjádření žalobce a doložené lékařské nálezy nejsou důvodem pro změnu posudkového závěru, které kterému posudková komise dospěla v posudku MPSV.
29. Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů posudku Ministerstva práce a sociálních věcí, neboť se jedná o posudek přesvědčivý, celistvý a úplný, který je v zásadě v souladu s předchozími dvěma závěry posudkových lékařů v daném správním řízení. V rámci ústního jednání tento posudek provedl k důkazu o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce. Z jednání ani z doplňujícího posudku také nevyplynuly žádné podstatné skutečnosti, zejména pak takové, které by byly způsobilé zpochybnit závěry posudkové komise.

30. Co se týče dalších námitek proti posudku MPSV navazujících v podstatě na námitky žalobní, má soud za to, že závěry posudkové komise nemohou být zpochybněny bez dalšího tvrzením, že hlavní příčinou poklesu pracovní schopnosti žalobce je bolest, když žalobce již nijak nekonkretizuje, jakým způsobem by měla být v jeho případě zohledněna při stanovení míry poklesu jeho pracovní schopnosti, jestliže není posudkovým kritériem. Posudkové komisi MPSV podle mínění soudu nelze vytknout, že vycházela z objektivních skutečností zjištěných přístrojovým vyšetřením a klinickým stavem, když udávanou bolest coby subjektivní údaj nepovažovala za posudkové kritérium.
31. Námitky žalobce uplatněné v jeho žalobě, jakož i v průběhu celého řízení, tak s ohledem na shora uvedené soud nemohl shledat důvodnými, když se s těmito navíc většinou vypořádal i sám posudek MPSV s ohledem na jejich ponejvíce odborný charakter.

VI. Závěr a náklady řízení

32. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl podle úst. § 78 odst. 7 s. ř. s.
33. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 23. října 2024

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D., v. r.
samosoudce